

58-TÌM HIỂU SÁCH CHÂM NGÔN

Hạnh phúc thay người được trí khôn ngoan, cũng như kẻ được tài phán đoán (Châm ngôn 3:13).

Những cuốn sách được xếp vào loại thi ca là sách Gióp, Thánh Vịnh, Châm Ngôn, Giảng Viên, và Diễm Ca. (Bộ Kinh Thánh Công Giáo còn thêm 2 cuốn Khôn Ngoan và Huấn Ca từ quy điển Hy Lạp). Chúng không phải ‘thơ’ theo nghĩa là thi vị hay không thực, nhưng chỉ là trong hình thức của nó tức là văn vần thôi. Chúng không có vần điệu, nhưng là những nhịp điệu suy tưởng diễn tả song song nhau – lặp lại cùng một ý nhưng khác chữ.

Trong Thánh Vịnh chúng ta thấy Kitô Hữu quỳ gối.

Trong Châm ngôn chúng ta thấy Kitô Hữu đứng thẳng.

Thánh vịnh dùng cho lòng sùng mộ của Kitô Hữu

Châm ngôn dùng cho hành trình của Kitô Hữu.

Thánh vịnh dùng cho chỗ cầu nguyện riêng tư.

Châm ngôn dùng trong nơi buôn bán, trong nhà , hay sân chơi.

Chúng ta tìm thấy trong Sách Châm ngôn lòng mộ đạo thực tiễn. Mọi liên hệ trong cuộc sống đều được nhắc tới. Chúng ta tìm thấy bổn phận của chúng ta đối với Chúa, đối với người khác, bổn phận của cha mẹ và con cái, nghĩa vụ công dân của chúng ta.

Người Do thái coi sách Châm ngôn như là sân Đền thờ; Giảng viên là nơi thánh; và Diễm ca là nơi cực thánh. Nhớ rằng bàn thờ để thiêu của lễ và vạc đựng nước để thanh tẩy là ở sân Đền thờ. Nếu chúng ta đến với sách Châm ngôn với một lòng trí thanh sạch và phó thác, chúng ta sẽ thấu hiểu được hầu như trọn vẹn điều sách này chỉ dạy.

Sách Châm ngôn mang chúng ta ra với cộng đoàn nơi họ là. Ở đó họ sống cuộc sống mỗi ngày và chen lấn nhau trên xa lộ cuộc đời. Đây là cuốn sách hướng dẫn chúng ta từng ngày. Nó đề cập đến những việc thực tiễn của đời sống.

Chú ý đến cách sách này mở đầu – đây là những châm ngôn của Salômôn (1:1). Salômôn là một vị vua vĩ đại, nổi tiếng khôn ngoan và giàu có. Ông đọc được 3000 câu cách ngôn, và các bài ca của vua là 1005 bài (1Vua 5:12). Salômôn dĩ nhiên có đủ tư cách để viết cuốn sách này. Thiên Chúa cho vua Salômôn được dồi dào khôn ngoan, thông thạo, và một trái tim bao la như cát ngoài bãi biển (1Vua 5:9). Salômôn là một triết gia; một nhà khoa học nhiều khả năng. Ông là kiến trúc sư của Đền thờ mà nó là một trong những kỳ quan của thế giới, và dĩ nhiên ông là một vị vua.

Nói ông là tác giả của cuốn sách này thực ra chỉ là nói rằng ông cầm đầu việc thu thập những câu cách ngôn đang lưu hành trong dân gian, được Thánh Thần ban cho qua nhiều thế kỷ, và sắp xếp lại theo thứ tự mà chúng ta có bây giờ. Chúng ta hãy xem Salômôn nói gì về việc này trong Giảng Viên 12:9, nơi nó được ghi lại – ông đã cân nhắc, suy tư, và sáng tác ra nhiều châm ngôn.

Cuốn sách này đầy đầy những lời khôn ngoan. Câu này nối tiếp câu kia. Người ta đã thử viết thêm vào sách những câu khác nhưng họ đều thất bại. Có một luật sư rất thông minh đã thử một lần. Ông ta nghĩ mình có thể viết được vài câu trước bữa ăn sáng nhưng chịu thua không làm được. Ông ta tâm phục khẩu phục và ca ngợi sự khôn ngoan kỳ diệu của Thiên Chúa.

Sách Châm ngôn được chia làm ba phần:

1. Khuyên bảo cho người trẻ - Châm ngôn 1-10
2. Khuyên bảo cho mọi người – Châm ngôn 11-20
3. Khuyên bảo cho vua chúa và những nhà cai trị - Châm ngôn 21-31

Cuốn sách kết thúc với một trong những chương đẹp nhất của Lời Chúa (Châm ngôn 31). Chương này nói về nữ quyền. Hãy để cho nàng hưởng những thành quả tay nàng làm ra. Ước chi nơi công thành nàng luôn được tán dương ca tụng do những việc nàng làm ra. Bất cứ nơi nào Đức Kitô đi qua, nữ quyền đều được nâng lên. Trong những quốc gia không biết đến Chúa Kitô, phụ nữ được coi không hơn gì vật để trao đổi hay là nô lệ. Trong những miền đất thuộc Kitô giáo, phụ nữ bình đẳng với nam giới.

Cuốn sách này trình bày một hệ thống của cách cư xử và cách sống. Bạn không thể tìm thấy bất cứ chủ thuyết bất khả tri nào ở đây. Thiên Chúa dĩ nhiên là hiện hữu! Hãy khôn ngoan và tìm kiếm đường lối Chúa cho đời bạn! Cuốn sách này cung cấp quy luật để sống đời công chính.

Quyền lực và vẻ đẹp thực trong sách này ẩn dấu trong ý nghĩa thực sự của chữ khôn ngoan. Rõ ràng chữ này có ý nghĩa rộng hơn là một công hiến tuyệt hảo. Ta tìm thấy rằng sự khôn ngoan của Sách Châm ngôn là Ngôi Lời Nhập Thể của Tân Ước. Đức Kitô tìm thấy Ngài trong cuốn sách này (Luca 24:27).

Sự khôn ngoan được trình bày là ở với Thiên Chúa từ thuở đời đời. Ta đã được tán phong từ đời đời, từ nguyên thủy, trước khi có mặt đất... Trước khi núi non được đặt nền vững chắc, trước khi có gò nông, ta đã được sinh ra, khi Đức Chúa chưa làm ra mặt đất với khoảng không và những hạt bụi đầu tiên tạo nên vũ trụ. Đã có ta hiện diện khi Người thiết lập cõi trời... Ta hiện diện bên người như tay thợ cả. Ngày ngày Ta là niềm vui của Người.... Ta vui đùa với con cái loài người. (Châm ngôn 8:23-31). Hãy so sánh đoạn này với Gioan 1:1-2; Dothái 1:2; Colôse 2:3).

Khi đọc sách Châm ngôn thử thay chữ Đức Kitô vào chữ khôn ngoan (đọc 1Corintô 1:30) bạn sẽ thấy một quyền lực tuyệt vời trong cuốn sách này. Và chúng ta biết rằng Con Thiên Chúa đã đến và ban cho chúng ta trí khôn để biết Thiên Chúa thật (1Gioan 5:20).

Mục đích của sách Châm ngôn đã được ghi rõ ràng ngay từ đầu (1:2-4). Chúng ta thấy rằng bốn phần trên hết mọi sự là kính sợ Chúa (1:7). Đón nhận lời nghiêm huấn để biết cách xử sự khôn ngoan: biết sống công bằng, công minh chính trực (1:3). Đây thực là tinh thần sự phạm trường quy – sự giáo dục bản thân. Giúp cho kẻ ngây thơ nên sáng suốt, cho giới trẻ thêm hiểu biết và thận trọng. Nhận thức thường tình đơn giản (common sense) thì cần cho đời sống. Đừng ngu ngốc.

Thiên Chúa muốn ban cho chúng ta sự khôn ngoan của Ngài – sự khôn ngoan tạo nên trời đất, để chúng ta xử dụng cả đời (Giacôbê 1:5). Điều này sẽ làm chấm dứt mọi lộn xộn và điều xấu trong thế gian có phải không nào? Sự khôn ngoan loài người chẳng bao giờ giải quyết được những vấn đề của đời sống. Chỉ Thiên Chúa mới biết đường lối của con người. Kính sợ CHÚA là đầu mối khôn ngoan (TV 111:10).